

Súd: Krajský súd Trnava  
Spisová značka: 10Co/62/2020  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118336241  
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2020  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková  
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:6118336241.3

## Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Briškovej a členiek senátu JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Terézie Mecelovej v spore žalobkyne: SPP - distribúcia, a.s., Mlynské nivy 44/b, Bratislava, IČO: 35 910 739, zastúpenej: SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 36 862 711, proti žalovanému: Z. I., nar. XX. S. XXXX, trvalý pobyt I. V. XXXX, o 652,72 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo 4. decembra 2019 č. k. 27C/27/2019-89, takto

### rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **r u š í a v e c v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

### o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozhodol rozsudkom pre zmeškanie tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 652,72 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania od 30. mája 2017 do zaplatenia, ako i náhradu trov konania vo výške 100 %. Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 274, § 275 CSP (Civilný sporový poriadok č. 160/2015 Z.z. v znení neskorších predpisov). Vecne zdôvodnil, že dôvodom vydania rozsudku pre zmeškanie bolo nesplnenie povinnosti podľa § 274 CSP žalovaným, ktorému bola žaloba, jej prílohy a poučenie o procesných právach a povinnostiach, i predvolanie na pojednávanie, doručené dňa 28. októbra 2019. Žalovaný bol na pojednávanie predvolaný, v ktorom bol poučený aj o následku nedostavenia sa na pojednávanie, vrátane možnosti vydania kontumačného rozsudku. Žalovaný sa na súdne pojednávanie napriek tomu nedostavil a svoju neúčast' neospravedlnil včas vážnymi okolnosťami. Vzhľadom k tomu, že žalobkyňa navrhla na súdnom pojednávaní, aby súd prvej inštancie rozhodol rozsudkom pre zmeškanie, súd rozhodol rozsudkom pre zmeškania, majúc za to, že boli naplnené zákonom stanovené podmienky pre jeho vydanie.

2. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalovaný, navrhujúc jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnil tým, že neboli splnené podmienky pre vydanie kontumačného rozsudku podľa § 356 písm. b) CSP. Súd prvej inštancie rozsudok pre zmeškanie odôvodnil tým, že sa žalovaný nedostavil na súdne pojednávanie, hoci naň bol predvolaný a poučený o následku nedostavenia sa, ako aj tým, že žalovaný neospravedlnil svoju neúčast' včas a vážnymi okolnosťami. Žalovaný uviedol, že sa nemohol dostaviť na pojednávanie z objektívnych dôvodov. Boli tak porušené jeho práva na spravodlivé prejednanie veci a spravodlivý proces.

3. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd na odvolanie neprihliadal a žalovanému nevyhovel. Žalovaný síce v odvolaní tvrdí, že neboli splnené podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie, avšak ďalej neuvádza dôvody, ktoré by podporili dané tvrdenia. Je zrejmé, že boli splnené všetky zákonom stanovené podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie a neboli preto porušené procesné práva žalovaného. Odvolacia námietka žalovaného nebola tak opodstatnená, pričom žalovaný neuviedol ani jednu konkrétnu podmienku, ktorá podľa jeho názoru splnená nebola. V dôsledku uvedeného, keďže žalovaný nepreukázal nesplnenie podmienok pre vydanie rozsudku pre

zmeškanie, neprislúchalo mu právo na podanie odvolania v zmysle § 356 písm. b) CSP. Žalovaný bol oprávnený podať len návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie. V odvolaní uviedol, že jeho neúčast' na pojednávaní bola zapríčinená objektívnymi dôvodmi, ktoré bližšie neobjasnil, v dôsledku čoho je takéto odôvodnenie skutočností, pre ktoré sa nemohol zúčastniť pojednávania nepostačujúce, teda neospravedlniteľné.

4. Odvolací súd podľa § 34 CSP po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 356 písm. b) CSP), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že sú dané dôvody pre zrušenie napadnutého rozsudku.

5. Podľa § 274 CSP na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a) na návrh žalobcu rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak a) sa žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a b) žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

6. Podľa § 299 ods. 1 CSP ustanovenia o rozsudku pre zmeškanie sa nepoužívajú, ak by mal byť tento rozsudok vydaný v neprospech spotrebiteľa.

7. Podľa § 290 CSP spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom, vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

8. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala náhrady škody za neoprávnený odber zemného plynu, na odbernom mieste žalovaného v období od 23. marca 2017 do 28. apríla 2017, kedy dochádzalo k odberu zemného plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii a takýto odber zemného plynu je podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike v znení neskorších predpisov, považovaný za neoprávnený odber. Žalobkyňa vo svojom podaní (č.l. 50 a nasl.) poukázala na svoje oprávnenie vykonávať distribúciu plynu na základe povolenia úradu pre reguláciu sieťových odvetví. Tvrdila, že žalovaný mal na riadne vyúčtovanej faktúre za predmetné obdobie od svojho zmluvného dodávateľa zemného plynu, spotrebu plynu vo výške 0 m<sup>3</sup>. V prípade ak žalovaný v uvedenom období uhrádzal zálohové platby, zmluvný dodávateľ zemného plynu vrátil vzniknutý preplatok za predmetné obdobie neoprávneného odberu, žalovanému. Nulová spotreba na faktúre, resp. na vyúčtovaní žalovaného je vedená kvôli skutočnosti, že porušením plomby platnosť overenia merania zanikla, a teda údaj uvedený na číselníku nebolo možné akceptovať. Preto množstvo spotrebovaného plynu bolo určené prostredníctvom zákona, resp. vyhlášky.

9. Žalovaný v odpore proti platobnému rozkazu sa bránil tým, že v danom konaní má byť považovaný za spotrebiteľa.

10. Prvý diel druhej hlavy tretej časti Civilného sporového poriadku s názvom „spotrebiteľské spory“ reguluje úpravu osobitostí konania v individuálnych spotrebiteľských sporoch (prvý oddiel § 290 - 300 CSP), so zohľadnením potreby aktívnej kompenzácie nerovného postavenia dodávateľa a spotrebiteľa. Zákonodarcu pri definovaní spotrebiteľského sporu zvolil definíciu vychádzajúcu z predpisov hmotného práva. Za spotrebiteľský spor sa považuje spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom, vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

11. Definícia dodávateľa a spotrebiteľa je upravená v Občianskom zákonníku (zákon č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov). Dodávateľom podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (porov. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, 1018 s.).

12. Medzi spotrebiteľské spory zákonodarca však zaradil nielen spory vyplývajúce zo spotrebiteľskej zmluvy, ale aj spory so spotrebiteľskou zmluvou súvisiace. Za spory súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou môžu byť považované aj nároky z bezdôvodného obohatenia, nároky z mimozmluvnej zodpovednosti, nároky z nekalej súťaže a nekalých obchodných praktík, nároky zo zodpovednosti za škodu spôsobenú vadnou vecou a iné (porov. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, 1020 s.).

13. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie je zrejmé, že sa možným postavením žalovaného ako spotrebiteľa vôbec nezaoberal, a to predovšetkým z hľadiska aplikácie ustanovenia § 299 ods. 1 CSP (nepripustnosťou použitia ustanovení o rozsudku pre zmeškanie v prípade, ak je tento rozsudok vydaný v neprospech spotrebiteľa). Teda či má odberateľ vo vzťahu k distribútorovi zemného plynu pri uplatňovaní nárokov na náhradu škody rovnaké právne postavenie ako spotrebiteľ. Hoci vzťah medzi odberateľom a distribútorom plynu nevzniká zmluvou, nemožno prehliadať úzku súvislosť so zmluvou o odbere zemného plynu, ktorá má spotrebiteľský charakter. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 5Obdo/32/2018 z charakteru spôsobu poskytovania prístupu k zemnému plynu v zmysle jeho distribúcie je jednoznačné, že zákon automaticky pri porušení zabezpečenia (meradla) stavia konštrukciu vzniku škody na strane žalobcu (SPP - distribúcia, a.s.), ak bol plyn zo siete odoberaný, keďže týmto momentom zaniká možnosť odberateľa odoberať plyn od svojho zmluvného dodávateľa, a to z dôvodu, že tento mu plyn môže dodávať a účtovať výlučne prostredníctvom zariadenia bez poškodeného zabezpečenia.

14. Ak žalovaný na základe spotrebiteľskej zmluvy odoberal plyn na odbernom mieste od svojho zmluvného dodávateľa a ak počas trvania tohto zmluvného vzťahu zabezpečenie meradla bolo porušené (bol urobený zásah do plomby meradla), v dôsledku čoho nastáva objektívna zodpovednosť odberateľa za prípadnú škodu, nemožno bez ďalšieho vyvodiť, že žalovaný odberateľ automaticky stratil postavenie spotrebiteľa v dôsledku organizačnej štruktúry subjektov plynárenského priemyslu, oprávnených inkasovať platby za takto odobratý zemný plyn (napr. dcérskou spoločnosťou zmluvného dodávateľa).

15. Ustanovenia o procesnej ochrane spotrebiteľa je potrebné aplikovať ex offo, použitím extenzívneho výkladu, teda nielen pri zmluvných vzťahoch (porov. uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/119/2017 a rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 15Co/275/2015). V prípade tzv. neoprávneného odberu je preto potrebné skúmať či tento mimozmluvný zodpovednostný vzťah súvisí s prvotnou spotrebiteľskou zmluvou (o dodávke zemného plynu), ak ide o totožného odberateľa na rovnakom odbernom mieste. Dôvodová správa k navrhovanej novele Zákona o energetike, ktorou sa mal meniť a dopĺňať zákon č. 251/2012 Z.z. o energetike v znení zákona č. 391/2012 Z.z., konštatovala, že dôvodom navrhovanej zmeny mal byť záujem navrhovateľa zákona chrániť slabšiu stranu spotrebiteľa (nevynímajúc nárok na náhradu škody).

16. Hoci odôvodnenie rozsudku pre zmeškanie žalovaného podľa ust. § 275 CSP má obsahovať len stručnú identifikáciu procesného nároku a právny dôvod vydania rozsudku pre zmeškanie, neznamená to rezignáciu na vypořádanie sa s relevantnými otázkami, súvisiacimi so zákonom stanovenými podmienkami vydania kontumačného rozsudku. V posudzovanej veci to zahŕňa aj vypořádanie sa s procesným postavením žalovaného ako slabšej strany v spore podľa § 299 ods. 1 CSP (ktorého sa v konaní dovolával), ktoré ustanovenie vylučuje aplikáciu ustanovení rozsudku pre zmeškanie.

17. Nerovný stav medzi spotrebiteľom a dodávateľom môže byť kompenzovaný iba pozitívnym zásahom vonkajším vo vzťahu k samotným účastníkom zmluvy (porov. rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie C-240/98 až C-244/98 Oceáno Grupo Editorial, C-168/05 Mostaza Claro), a to ex offo. Rovnako ako hmotné právo ochrany spotrebiteľa aj procesné spotrebiteľské právo má identifikovať skutočnú reálnu disparitu strán v civilnom procese, vyplývajúcu z charakteru strán sporu, túto vo svojej regulácii čo možno najviac zohľadniť a hľadať vhodné inštrumenty na jej kompenzáciu (porov. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, 1015 s.).

18. Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (napríklad sp. zn. I. ÚS 265/05) pokiaľ súd dospeje k rozhodnutiu bez toho, aby sa vo svojom rozhodnutí vypořiadal so všetkými rozhodujúcimi

skutočnosťami tvoriacimi základ pre toto rozhodnutie, treba rozhodnutie súdu považovať za arbitrárne, teda za rozporné s článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov) a článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.). Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (napríklad sp. zn. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04). Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam (sp. zn. II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04).

19. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napríklad Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada i so špecifickými námietkami účastníka. Ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práva na tento argument (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 410/03).

20. Súd, ktorý sa vysporiada s argumentáciou strany konania, nemôže ju odmietnuť len pre nesprávnosť, ale musí uviesť, v čom táto nesprávnosť konkrétne spočíva. Základom pre rozhodnutie súdu sú právne normy, ktoré sú na konkrétny prípad aplikovateľné a s ktorými sa súd musí vyrovnáť.

21. S poukazom na vyššie uvedené, odôvodnenie súdneho rozhodnutia postrádalo argumentačný základ, ktorého správnosť by odvolací súd preskúmal, vo vzťahu k vysporiadaniu sa s charakterom sporu v posudzovanej veci, a to či ide o spor s ochranou spotrebiteľa ako slabšej strany podľa § 290 CSP a nasl. Odôvodnenie napadnutého rozsudku obsahovalo tiež protichodnú argumentáciu o nedostavení sa žalovaného na súdne pojednávanie (ods. 4) a súčasne právny dôvod vydania rozsudku pre zmeškanie bez nariadenia pojednávania (ods. 5).

22. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie z dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane konania, aby uskutočňovala jej procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

23. Povinnosťou súdu prvej inštancie tak bude v ďalšom konaní, v intenciách vyššie uvedených záverov odvolacieho súdu, zaoberať sa a vyhodnotiť doterajšie výsledky dokazovania vo vzťahu k posúdeniu charakteru sporu, vzhľadom na obranu žalovaného, týkajúcu sa jeho procesného postavenia spotrebiteľa, s uvedením argumentačného základu, v súlade s ústavnokonformným, ako aj eurokonformným výkladom.

24. Súd musí nielen rešpektovať právo, ale jeho výklad a aplikácia musí smerovať k spravodlivému výsledku. Právo musí byť predovšetkým nástrojom spravodlivosti, nielen súborom právnych predpisov, ktoré sú mechanicky a formalisticky aplikované bez ohľadu na zmysel a účel toho ktorého záujmu chráneného príslušnou normou (nález Ústavného súdu SR č. 2221/07 z 19.3.2008). V materiálnom právnom štáte nejde len o dodržiavanie práva bez ďalšieho, ale predovšetkým o dodržiavanie takých pravidiel správania, ktoré sú v súlade s hodnotami, na ktorých je právny poriadok vybudovaný.

25. Judikatúra Súdneho dvora Európskej únie (napr. rozhodnutie C-106/89 Marleasing SA v. La Commercial International d Alimentation SA., C-334/92 Theodor Wagner Mired v. Fondo de Garantia Salarial alebo C-91/92 Paola Faccini Dori a Recrep SRL) dovodila povinnosť vykladať vo svetle komunitárnych noriem nielen ustanovenia národného práva implementujúceho komunitárny predpis (smernicu), ale tiež národné právo ako celok, pričom vnútroštátny súd je povolaný k výkladu národného práva v čo najväčšom možnom rozsahu vo svetle textu a účelu smerníc (tzv. nepriamy účinok smerníc), vychádzajúc tiež z rozšíreného výkladu spotrebiteľského sporu.

26. Svoj právny záver súd prvej inštancie zdôvodní zo zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania poskytnú odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie

konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (rozhodnutia Ústavného súdu napr. sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

27. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

28. Uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.